

Förvaltningens månadsrapport september 2020

Sammanfattning

Förvaltningen prognostiserar i likhet med prognosen i tertialrapport 2 ett överskott om 20 mnkr efter resultatdispositioner. Djupare analyser och mer utförliga kommentarer skrivs fram i samband med tertialrapportering och verksamhetsberättelse.

Budgetförutsättningar

Kommunfullmäktige har i budget för år 2020 anvisat Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd 1 607,3 mnkr netto. Utöver kostnadsramen om 1 645,1 mnkr och intäktskrav om 37,8 mnkr budgeterades omslutningsförändringar om 121,8 mnkr.

Investeringsbudgeten för 2020 är 13,8 mnkr, varav 1,8 mnkr är till maskiner och inventarier och 12,0 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Budgetjusteringar

Den 19 februari fattade kommunstyrelsen i ärendet ”Avstämning av mål och budget för 2020”, dnr KS 2019/1881, beslut om budgetjusteringar för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd om totalt 8,9 mnkr i ökade driftmedel samt 2,7 mnkr i ökade investeringsmedel. Ytterligare 5,0 mnkr i budgetjusteringar har tillkommit efter kommunfullmäktiges beslut i verksamhetsberättelse om att bevilja ombudgetering för ej förbrukade medel för stadsmiljöprojekt. I tertialrapport 1 beviljades medel för trygghetsinvesteringar och sommarkolloverksamhet. Vidare har nämnden i tertialrapport 2 begärt budgetjustering för maskiner inventarier om 0,8 mnkr.

Prognos per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas nämndens ekonomi utifrån de verksamhetsrubriker som nämnden tilldelat sin budget.

Prognosen för den ekonomiska uppföljningen visar ett samlat överskott om 20 mnkr efter resultatdispositioner. Detta med hänsyn till beräknade prestationsförändringar. Resultatenheterna överförde sammantaget ett överskott om 24,0 mnkr från 2019 till 2020. Anledningen till det prognostiserade överskottet har flera olika förklaringar, där covid-19 är den enskilt största faktorn för den reviderade prognosen. Förvaltningen har tillhandahållit och erbjudit fullgod kvalitet i verksamheterna, men som en konsekvens av covid-19 har inte brukarna efterfrågat den kommunala service som

erbjudits fullt ut. Detta har haft påverkan på flertalet verksamheter då exempelvis hemtjänsten inte nyttjats i normal utsträckning, närvaron har minskat i förskolan och daglig verksamhet har stängt ner enligt beslut för att minska smittspridning vilket har medfört att antalet turbundna resor har minskat. Sammantaget har detta medfört minskade kostnader i relation till ett normalår. Covid-19 har även medfört ökade kostnader i verksamheten, men för dessa tyder nu mycket på att förvaltningen får kostnadstäckning som kompensation genom statsbidrag. Effekten av detta blir att förvaltningens nettokostnader stadigt har minskat under året.

Förvaltningen har mot bakgrund av det estimerade överskottet tagit fram en handlingsplan med syfte att göra prioriterade inköp, insatser och rusta upp verksamheter i behov under hösten. Dessa åtgärder följs upp löpande under årets återstående månader.

Verksamhetsområde (netto mnkr)	VP 2020	BJ	Prestationsförändringar	Budget 2020	Helårsprognos	Avvikelse
Nämnd och förvaltningsadministration	30,6	1,6		32,2	21,8	10,4
Individ- och familjeomsorg	285,7			285,7	281,4	4,3
<i>varav barn och ungdom</i>	<i>190,3</i>			<i>190,3</i>	<i>183,3</i>	<i>7,0</i>
<i>varav vuxen</i>	<i>47,5</i>			<i>47,5</i>	<i>50,2</i>	<i>-2,7</i>
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>47,9</i>			<i>47,9</i>	<i>47,9</i>	<i>0,0</i>
Ekonomiskt bistånd	188,9			188,9	197,9	-9,0
Arbetsmarknadsåtgärder	28,4			28,4	30,0	-1,6
<i>varav ferie</i>	<i>16,2</i>			<i>16,2</i>	<i>16,2</i>	<i>0,0</i>
<i>varav OSA och Stockholmsjobb</i>	<i>12,2</i>			<i>12,2</i>	<i>13,8</i>	<i>-1,6</i>
Förebyggande och fritid	76,3	0,2		76,5	76,0	0,5
Förskola	319,4	3,3	0,7	323,4	311,4	12,0
Äldreomsorg	314,9	2,7		317,6	309,7	7,9
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	316,9		5,6	322,5	321,9	0,6
Stadsutveckling och medborgarservice	46,2	1,3		47,5	52,5	-5,0
Summa	1 607,3	9,1	6,3	1 622,7	1 602,7	20,0

Investeringar (netto mnkr)	VP 2020	BJ	Prestationsförändringar	Budget 2020	Helårsprognos	Avvikelse
Inventarier och maskiner	1,8	0,8		2,6	2,6	0,0
Stadsmiljöverksamhet	12,0	7,9		19,9	19,9	0,0
Summa	13,8	8,7	0,0	22,5	22,5	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Under verksamhetsområdet prognostiseras, förutom administrativ verksamhet, statsbidrag från Delegationen mot segregation (Delmos) samt s.k. generalschablon där den faktiska kostnaden har belastat respektive verksamhet.

Verksamheten prognostiserar ett överskott om 10,4 mnkr

Individ- och familjeomsorg (barn och ungdom, vuxen och socialpsykiatri)

Barn och ungdom

Verksamhetsområdet Barn och ungdom består av fyra enheter. Barnenheten och Ungdomsenheten ansvarar för utredningar samt placeringar för barn upp till 12 år respektive över 12 år. Familjestödsenheten är stadsdelsnämndens egen öppenvård. Enheten för familjehem och familjerätt ansvarar för placeringar av barn och ungdomar i familj- och jourhem samt familjerättsärenden.

Verksamhetens prognostiserade överskott bero delvis på lägre kostnader och på ersättning för sjuklönekostnader.

Kostnader för placeringar av barn har minskat under perioden april-juli och ökat något under augusti och september 2020. Trots ökat antal inkomna och inledda utredningar har kostnaderna för köpta platser inte nått upp till den planerade nivån. I prognosen för resterande del av året prognostiseras dock en ökning utifrån högre närvaro av barn och ungdomar på skolor och förskolor och därmed fler anmälningar. Kostnader för placeringar av ungdomar inryms inom årets budget. Den minskade kostnaden för köpt vård motsvarar den prissänkningen på 28 % som SiS (Statens institutionsstyrelse) erbjuder året ut. Enheten för familjehemsvård har anställt en rekryterare av familjehem för att snabbare ersätta dyra jourhemsplaceringar.

Förvaltningen har under 2020 ianspråktagit 34 mnkr av generalschablonen i form av en omslutningsförändring om 34 mnkr. Detta beräknas täcka den ökade kostnaden för placeringar och eftervård på hemmaplan för ungdomar under innevarande år.

Verksamheten prognostiserar ett överskott om 7 mnkr.

Flykting

Det är i dagsläget svårt att prognostisera mottagandet av ensamkommande barn och därmed även statsbidragsintäkter.

Antalet asylsökande minskar stadigt och en högre andel ungdomar är över 18 år, där ersättningen är lägre.

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Vuxen

I verksamhetsområdet Vuxen ingår missbruksvård, relationsvård samt sociala insatsgrupper.

Avvikelsen för missbruk vuxna prognostiseras till -1,4 mnkr och beror på ökat antal LVM anmälningar samt ökade kostnader för akutboenden (TÖG). Kostnadsökning för TÖG beror på nya regeln om 14 dagars beslut p.g.a. covid-19.

Avvikelsen på relationsvård uppgår till -1,3 mnkr och beror på ökat antal inkomna ärenden som fått skyddat boende. I prognosen ingår en kostnadsökning som inrymmer nya befarade ärenden p.g.a. covid-19. Trångboddhet och ökad arbetslöshet kan leda till fler familjevåldsärenden.

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 2,7 mnkr.

Socialpsykiatri

Verksamheten omfattar insatserna bostad med särskild service, boendestöd, gruppboende, stödboende, sysselsättning, ledsagning och kontaktperson.

Verksamheten har med anledning av covid-19 haft utmaningar med personalplaneringen på grund av sjukdomar. Enheten har under året haft en hög vikarietäckning på grund av sjukfrånvaro samt haft behov av bemanningsföretag för att täcka personalbehovet. Verksamheten har återsökt statsbidraget som regeringen har beslutat om för ökade kostnader föranlett av covid-19. Stadsbidraget beräknas täcka de merkostnader som socialpsykiatrien haft.

Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Verksamhetsområdet prognostiserar sammantaget ett överskott om 4,3 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Enhetens uppdrag innebär dels att hjälpa människor att komma tillrätta med försörjningsproblem och dels att pröva rätten till ekonomiskt stöd under tiden. Enhetens budget består av två delar, dels handläggning och dels bidrag. Den vanligaste anledningen till att man får ekonomiskt bistånd är arbetslöshet, sjukdom eller att man är ensamstående förälder. Cirka 1256 bidragshushåll i

månaden fick ekonomiskt bistånd vid ett eller flera tillfällen under perioden januari – september 2020.

Trenden bland de som erhåller ekonomiskt bistånd är att genomströmningen är högre från juni jämfört med årets första månader. Det är främst gruppen unga vuxna som ökat under året. Medelbidraget per hushåll uppgår till 10 013 kr i augusti jämfört med 9 552 kr för stadens vilket bidrar till ett högre utfall.

Den prognostiserade avvikelserna beror på en bedömning att kostnader för utbetalt bidrag fortsätter att öka som en direkt konsekvens av covid-19. Osäker arbetsmarknad, uppsägningar och höga boendekostnader ingår i den ökade kostnadsprognosen. Arbetsförmedlingens förändrade arbetssätt under pandemin försvårar för individer att ta del av insatser och åtgärder och bidrar till kostnadsökningen.

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 9 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Feriejobb

Med anledning av covid-19 var arbetsplatser mindre benägna att anställa utifrån en oklar situation och målsättningen om drygt 1100 ferieanställda var osäkert. Platser inom äldreomsorgen, förskola och LSS kunde inte längre erbjudas som planerat och verksamheten beräknade initialt att lämna ifrån sig ett överskott. Förvaltningen har dock lyckats skapat andra tillfällen genom innovativa lösningar och olika projekt som bidragit till att hålla målsättningen om drygt 1100 feriearbetare.

Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

OSA och stockholmsjobb

Enheten för arbetsmarknadsinsatser erbjuder arbetsträning, arbetsförmågebedömning samt aktivitetsförmågebedömning med individanpassat arbete som mål.

Den planerade avvecklingen av enhetens arbetsträning flyttas fram till den 1 oktober istället för 1 juli 2020 som resulterar i ett högre utfall för året och därmed ett underskott om 2,4 mnkr.

Under året har 44 personer varit anställda inom insatsen stockholmsjobb. Det är i dagsläget osäkert hur många som kan erbjudas stockholmsjobb under året mot bakgrund av covid-19 problematik. Det förefaller inte troligt att antalet anställda inom insatsen kommer uppnå de i budgeten planerade nivåerna och resulterar i ett överskott om 0,8 mnkr.

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr.

Förebyggande socialtjänst och fritid

Verksamheten omfattar träffpunkter, ungdomsgårdar, preventionsenheten samt enheten för förebyggande föräldraskap. Inom verksamhetsområdet finansieras även IOP och föreningsbidrag.

Mot bakgrund av covid-19 ställdes många aktiviteter in under våren, vilket påverkat verksamheterna i olika utsträckning. Träffpunkter, ungdomsgårdar och förebyggande föräldraskap har ställt om och verksamheterna har antingen flyttat aktiviteterna utomhus, ställt om till digitala träffar, eller ökar antalet planerade aktiviteter till hösten.

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr.

Förskola

Förskolan tillhandahåller barnomsorg i stadsdelsområdet för barn mellan 1-5 år. Verksamheten utgörs av sex förskoleenheter som är resultatenheter, samt stödenheten som även innefattar öppen förskola och introduktionsförskola.

Under våren påverkades förskolans verksamheter av covid-19. Flertalet av förskolorna i stadsdelsområdet hade ett stort bortfall av antal närvarande barn. När sedan ökningen av sjukfrånvaro inom personalgruppen skedde, kunde förskolorna hantera personalbemanningen på ett verksamhetssäkert och kostnadseffektivt sätt. Förskolan redovisar ett överskott som till största del förklaras av covid-19. Förskolan har erhållit statsbidrag för sjuklönekostnader för perioden april-juli om 5,7 mnkr. På grund av hög barnfrånvaro behövde inte vikarier anställas i samma utsträckning som ordinarie personal var frånvarande, vilket resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat. Öppen förskola i Akalla har varit stängt under våren på grund av vattenskada, och genom ett utökat samarbetet mellan öppna förskolorna och introduktionsförskolorna har verksamheterna sammantaget haft lägre personalkostnader och driftkostnader än budgeterat.

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 15,5 mnkr före och 12,0 mnkr efter resultatöverföringar.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ger insatser till personer i åldern 65 år och uppåt

utifrån beslut om bistånd. Insatser som tillhandahålls är hemtjänst i ordinärt boende, servicehus, vård- och omsorgsboende för personer med demens eller somatisk sjukdom, dagverksamhet för demenssjuka, korttidsboende i avvaktan på hemgång eller avlastning för anhörgvårdare samt trygghetslarm.

Beställarenheten har ett ekonomiskt överskott om 12,2 mnkr. Detta beror främst på ett minskat antal ansökningar av vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Inom hemtjänst har äldre valt att avstå insatser under pågående pandemi.

Utförarenheterna har ett sammantaget ekonomiskt underskott om 4,3 mnkr. Underskottet är resultat av minskade intäkter och permanenta personalkostnader. För vård- och omsorgsboendet är underskottet kopplad till minskad beläggning och för augusti månad stod 20 platser tomma. Hemtjänsten har under augusti månad haft minskade intäkter som beror på att nya kunder inte har tillkommit och ett flertal äldre som haft insatser, har valt att avstå insatser under pågående pandemi. Servicehuset har haft besöksförbud som resulterat i att boende med externa hushållstjänster ansökt om och beviljas biståndsinsatser. Detta har inneburit en mindre kostnadsökning. Däremot ser vi att underskottet hos utförarna har minskat då enheterna har fått kompensation för sjuklöner för första halvåret och även det återsökta stadsbidraget ger en positiv effekt.

Verksamheten prognostiserar sammantaget ett överskott om 7,9 mnkr.

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0-64 år. Insatser som tillhandahålls är bland annat gruppboende, daglig verksamhet, personlig assistans, avlösning, ledsagning och korttidsvistelse för barn. Inom ramen för verksamheten finns tre resultatenheter, vilka utgörs av gruppboenden.

Beställarenheten visar på en budget i balans. Verksamheten erfar en kostnadsökning för persontransporter sedan Daglig verksamhet (DV) öppnat upp för deltagare 1 juni. Personlig assistans LSS har en kostnadsökning med anledning av domar som meddelats av försäkringskassan. Verksamheten ska betala retroaktiva kostnader för brukaren.

Utförarenheterna har ett sammantaget ekonomiskt överskott om 0,6 mnkr. Överskottet är resultat av ökade intäkter i samband med nivåjusteringar för gruppboenden samt erhållen sjuklöneersättning och återsökt stadsbidrag för kostnader föranledda av covid-19. För verksamheten med stöd- och service till personer med

funktionsnedsättning ger stadsbidraget en positiv ekonomisk effekt, eftersom verksamheten har haft betydande personalkostnader.

För verksamhetsområdet prognostiserar sammantaget ett överskott om 0,6 mnkr efter resultatöverföringar.

Stadsutveckling och medborgarservice

Verksamheten omfattar stadsmiljö samt medborgarservice.

Under de senaste månaderna har allt fler vistas utomhus och nyttjat parker och allmänna platser. Detta har medfört ökade renhållningskostnader under sommaren, som även fortsätter till hösten. Det har även förekommit olovliga försäljningar på Basargången som ökar på städ- och renhållningskostnader.

Under hösten planerar verksamheten att genomföra en rad olika insatser såsom byte av papperskorgar, bänkar och renovering av asfaltsvägar som kommer att öka kostnaderna ytterligare.

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 5,0 mnkr.

Stadsmiljöinvesteringar

Investeringsbudgeten för Stadsmiljöverksamhet uppgår till 12 mnkr. Under mars beviljades ombudgeteringar om 5 mnkr i kommunfullmäktige 2 mnkr avser stadsmiljö, varav Akalla by på 0,4 mnkr och Husbygårds lekpark på 1,6 mnkr. Resterande 3 mnkr beviljades för trygghetsinvesteringar, insatser mot olovlig trafik.

För stadsmiljöinvesteringsbudgeten prognostiseras en budget i balans.

Maskiner inventarier

Investeringsbudgeten för maskiner och inventarier uppgår till 2,6 mnkr. Medlen nyttjas främst till ombyggnationer och inköp kopplat till detta.

För maskiner inventarier prognostiseras en budget i balans.